

Beantwoording vragen uit Integraal Afwegingskader (IAK)

1. Wat is de aanleiding?

De arbeidsmarkt moet zekerheid en kansen bieden aan iedereen. De huidige vormgeving van de arbeidsmarkt knelt in de visie van het kabinet voor werkgevers en werknemers. Het systeem van arbeidsverhoudingen slaagt er onvoldoende in om werkgevers en werknemers te ondersteunen bij het aangaan van een arbeidsrelatie die aansluit bij hun behoeften en de aard van het werk. Werkgevers zijn terughoudend om werknemers in vaste dienst te nemen door de risico's en kosten die verbonden zijn aan het vaste contract.

De regering zet met een breed pakket aan maatregelen in op het verkleinen van de kloof tussen vaste contracten en flexibele arbeid. Beoogd wordt dat het voor werkgevers aantrekkelijker wordt om een vast contract aan te gaan en dat voor werkenden meer perspectief op zekerheid ontstaat. Dit moet leiden tot bestendiger arbeidsrelaties die aansluiten bij de behoeften van werkgevers en werknemers. Daarom is in het regeerakkoord afgesproken dat de risicoduur voor WGA-uitkeringen wordt verkort, wat als gevolg heeft dat het financiële risico dat werkgevers lopen en de verantwoordelijkheid die werkgevers hebben als hun (ex-)werknemers ziek of (gedeeltelijk) arbeidsongeschikt worden of zijn, wordt beperkt.

In de Regeling vaststelling periode eigenrisicodragen WGA-uitkeringen is de WGA-risicoperiode geregeld. De verkorting wordt vormgegeven door een wijziging van die regeling. Daarnaast wordt het Besluit Wfsv gewijzigd met het oog op voldoende stabiliteit in de hybride WGA-markt. Via het wetsvoorstel beoogt de regering te regelen dat iedere werkgever éénmalig de mogelijkheid krijgt om vóór afloop van de driejaarstermijn vanuit de publieke verzekering bij UWV over te stappen naar eigenrisicodragerschap. Daarnaast worden middels het wetsvoorstel en door middel van aanpassing van het Besluit Wfsv enkele aanpassingen gedaan in de premiesystematiek.

2. Wie zijn betrokken?

Betrokkenen zijn het UWV en de Belastingdienst. Daarnaast heeft het voorstel gevolgen voor werkgevers en (in beperkte mate) voor werknemers. Daarnaast worden private (WGA-) verzekeraars door het voorstel geraakt..

3. Wat is het probleem?

Werkgevers geven veelal aan dat zij het goed vinden dat zij een verantwoordelijkheid hebben voor de financiering van uitkeringen en de re-integratie van hun zieke werknemers. Deze verantwoordelijkheden voor werkgevers worden echter als te veel en te scheef ten opzichte van de verantwoordelijkheden van werknemers ervaren.

4. Wat is het doel?

Het doel van dit voorstel is om meer evenwicht te brengen in de verantwoordelijkheidsverdeling tussen werkgevers en werknemers bij ziekte. Daarom worden de individuele risico's voor werkgevers gereduceerd .

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Een vermindering van de risico's en verantwoordelijkheden voor werkgevers vergt aanpassing van wet- en regelgeving.

6. Wat is het beste instrument?

Zoals aangegeven onder 5 is het niet mogelijk om de verantwoordelijkheden en risico's voor werkgevers te verminderen zonder aanpassing van wet- en regelgeving.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Voor werkgevers die eigenrisicodrager zijn geldt dat de re-integratieverantwoordelijkheid die de werkgever voor zijn (ex-) werknemers heeft straks al na vijf jaar naar UWV gaat. Voor publiek verzekerde werkgevers blijft de re-integratieverantwoordelijkheid tijdens de WGA bij het UWV liggen. Voor zowel werkgevers met een publieke verzekering als werkgevers die eigenrisicodrager zijn geldt dat de lasten van hun (ex-)werknemers met een WGA-uitkering nog maar 5 jaar (gedeeltelijk) individueel worden doorbelast in plaats van 10 jaar.

De verkorting van de 'risicoperiode' voor werkgevers heeft geen invloed op de WGA-uitkering voor werknemers. Hun polisvoorwaarden (recht, hoogte, duur) worden door deze maatregel niet gewijzigd.

Door deze maatregel worden werkgevers in een mindere mate individueel belast voor de WGA-lasten van hun (ex-)werknemers. De verwachting is dat dit leidt tot minder inspanningen van werkgevers om arbeidsongeschiktheid te voorkomen en te beperken. De overheidsuitgaven nemen door het voorstel met structureel 170 miljoen toe.